

Viliojantys pasiūlymai paskutiniams sodinimo darbams

Irma DUBOVIČIENĖ
ŪP korespondentė

Gegužės antroji pusė – šilumamėgių augalų sodinimo metas. Dekoratyvinių augalų dauginimojai gerai žino, kad didžiausią paklausą jų produkcija turi Vilniuje, kur telkiasi daug sodininkų mėgėjų, o išpuoselėta aplinka yra prestižo dalykas įstaigoms, namų valdų savininkams. Štai ką įdomaus sužinojo „Ūkininko patavėjas“, apsilankęs Vilniaus pašonėje, Buivydiškėse, šurmuliuosioje augalų mugėje „VikoFlora“.

Vienos mugės per sezoną negana

Vos už keleto kilometrų nuo triukšmingų didmiesčio gatvių – gamtos ramybė. Jaukiame plote tarp beržų – augalų mugė, kurioje viskas, ko gali prireikti: nuo žolinių prieskoninių augalų, pomidorų ir agurkų daigų iki įspūdingo dydžio spygliuočių vazo-

Mugėje daugiausia lankosi naujieji miesto sodininkai, savaitgaliais į sodybas vykstantys vilniečiai.

šėsios dešimtys. Kai kurie pakalbinti mugės dalyviai tvirtino, kad čia jiems jaučiau ir ne vienu atžvilgiu geriau negu Vilniaus universiteto botanikos sode

Susipažįstu su mugės šeimininku, dekoratyvinių augalų ir želdinimo centro „VikoFlora“ vadovu Tomu Čižoku. Apie kitą tradicinę panašią mugę užsiminiau neatsitiktinai. Pasirodo, kad kaip tik ji savotiškai prisidėjo prie augalų mugės „VikoFlora“ atsiradimo. Kolegijos želdinimo centras nuo 2010 metų dalyvauja mugėje „Lietuvos žiedai“, o jos lankytojai ir dalyviai prašė, kad tokios mugės reikalingos ir kitame Vilniaus pakraštyje, nes aplink kuriasi naujos gyvenvietės. Taigi mugė „VikoFlora“ atsirado iš natūralaus poreikio ir turi jau netrumpą istoriją.

Apklausa rodo, kad čia daugiausia lankosi naujieji miesto sodininkai. Pasak T. Čižoko, augalais labai domisi jaunimas. Atvykę bando išsiaiškinti, ką sodinti vos aro ar pusanatro aro dydžio ploteliuose prie kotedžų, kad būtų gražu ir naudinga.

Dekoratyvinių augalų ir želdinimo centras

Augalų mugėse tiek pavasarį, tiek rudenį turi ką pasiūlyti kolegijos Kraštotvarkos ir agroverslo technologijos katedra, dekoratyvinių augalų ir želdinimo centras.

Pavasariį parduodami daugiausia pomidorų, agurkų, vien-

mečių gėlių daigai, o rudenį – daugiamečių gėlės. Diduma čia išauginamų gėlių daigų yra skirti Vilniaus kolegijos fakultetų, centrinių rūmų gėlynams, o kas lieka – parduodama. Studentai mugėje neprekiauja, tačiau turi veiklos – gauna užduočių, bendrauja su augalų dauginimojai, iš kurių rūpimais klausimais gali sulaukti išsamiausių atsakymų.

Ši mugė išsiskiria plastiko tvarų naudojimą skatinančia akcija. Mugės lankytojai nešė panaudotus plastikinius vazonelius – jų surinktas ne vienas karutis. Surūšiuoti vazoneiliai nebus išmesti, vėl bus panaudoti pagal paskirtį. Pasak T. Čižoko, jie patys stengiasi naudoti kuo mažiau plastiko, daigus sodina į plono plastiko maišelius. Vazonelių antrinio panaudojimo akcija prasidėjo nuo bendradarbiavimo su socialiniais partneriais apželdintojais. Dabar nutarta apie akciją paskelbti garsiai. Mugės lankytojams tai labai patiko, nes ne vieno sodininko mėgėjo namuose susikaupia nemažai vazonelių.

Dekoratyvinių augalų ir želdinimo centro „VikoFlora“ kolekcijos ir želdynai užima apie 2 ha plotą. Tai mažas botanikos sodas, kuriame galima rasti visą reikalingą informaciją. Pasak centro vadovo, yra kelios kolekcijos,

kurios pagal galimybes papildomos ir atnaujinamos. Viena retesnių, kokių Lietuvoje iš viso yra gal 4–5, yra Lietuvos floros reti saugomi augalai. Studentams ir klientams aktuali gyvatvorių ekspozicija – galima įsitikinti, kaip atrodo gyvatvorės visais metų laikais. Taip pat yra daugiamečių gėlių ekspozicija, nedidelė sumedėjusių augalų kolekcija.

Pernai pradėtas įgyvendinti, šiemet tęsiamas dar vienas projektas – natūralistinio gėlyno, vadinamo olandiška banga. Šio tipo gėlyno įrengimas yra užduotis pirmakursiams. Pernai rudenį buvo matomi pirmieji rezultatai, šią vasarą laukiama augalų suvešėjimo.

Natūralistiniai gėlynai pranašesni už tradicinius

Šis pavasaris šiek tiek vėlyvas, natūralistinio gėlyno grožis dar neatsiskleidęs, tačiau dabar apie tai pakalbėti yra tikrai gera proga, o T. Čižokas yra tas žmogus, kuris apie natūralistinius gėlynus pasakoja su įkvėpimu.

Centro vadovo teigimu, natūralistiniai gėlynai jau paplito ne tik viešosiose, bet ir privačiose erdvėse. Populiarumo priežasčių ne viena. Svarbus pragmatinis aspektas – palyginti su tradiciniais vienmečiais gėlynais, tai daug pigesnis variantas. „Momentinė įmoka būtų didesnė, bet vėliau priežiūros ir kitais dalykais labai sutaupom“, – pastebi pašnekovas. Pasak jo, natūralistinius, olandiškosios bangos gėlynus galima pavadinti tinginėlių gėlynais, nes augalams suvešėjus, nereikia skirti laiko ravėjimui. Vėlyvą rudenį jis tiesiog nupjaunamas, o pavasarį vėl atželia. Jis yra dinamiškas – skirtingas kiekvieną mėnesį ir savaitę. Su metais keičiasi, funkciojuoja pats – silpnesni augalai nunyksta, stipresni išgyvena. Tai ilgaamžis gėlynas.

Daugiamečių gėlės ne tokios ryškios, palyginti su vienmetėmis, tačiau atsiranda naujų veislių, žiedai ryškėja, o lapai ir faktūra tampa išraiškingesni. Natūralistiniame gėlynu negalioja tradiciniai gėlių derinimo principai. Spalvos gali būti bet kokios. Centro vadovas šio tipo gėlyną apibūdina kaip į kiemą parneštą minimalistinį gamtos fragmentą, kuriame augalai sutankinami.

Žinoma, labai svarbu gerai įdirbti dirvą, išnaikinti piktžoles. T. Čižokas rekomenduoja darbą pradėti žiemą – tai laikas, kai pavaiškščiojus po teritoriją galima parinkti optimalią vietą. Dvieju metru ilgio lysvelės tikrai neužteks natūralios gamtos įspūdžiui sukurti. Iš anksto susiplanavus vietą ir augalus bei paruošus dirvą, pavasarį galima pradėti sodinimo darbus. Kai augalai išauginami vazoneliuose, sodinti galima visą sezoną, tik atmintina, kad kuo labiau vasarop, tuo daugiau priežiūros augalams reikia po pasodinimo.

Autorės nuotraukos

Augalų mugės „VikoFlora“ atsirado iš natūralaus poreikio, teigia Tomas Čižokas.

nuose. Šis tas ir iš mažosios sodo architektūros, nedidelė gastronominė gatvelė kvėpia lašunikais, gardžia duonele, rūkyta žuvimi, latviškais sūriais, gruziniškais prieskoniais. Savaitgalį vykstantiesiems į sodybas patogų – viskas vienoje vietoje.

Mugės erdvę giria ir prekeiviai, atvažiuavę iš visos Lietuvos. Jų gausa stebina – daugiau kaip

Kairėnuose rengiamoje mugėje „Lietuvos žiedai“.

„VikoFlora“ – tai Vilniaus kolegijos Agrotechnologijų fakulteto Kraštotvarkos ir agroverslo technologijos katedros erdvėje rengiama tradicinė augalų mugė. Augalų poreikis toks, kad vieno tokio renginio per sezoną nepakanka – tiek pavasarį, tiek rudenį rengiama po dvi mugės.

Jaukioje erdvėje tarp beržų augalų mugė vyko tris dienas, o kita tokia pavasario mugė rengiama birželio pirmąjį savaitgalį.